

שְׁפִילָה לְהַמְרָה

א מנחם אב התשפ"ב
מפטירון שקיעו דבר ה'
(ירמיהו ב, ד)

פְּרִשְׁת בּוֹסְעֵי

סיפור לשבת

"וְהִקְרִיתֶם לָכֶם עָרִים עָרִים מִקִּלְטֵי תַהֲיִינָה לָכֶם וְגַם שְׂמֹתָה רִצְזוֹ" (לכה, יא)

מפסוק זה למדו חכמים זכרונם לברכה (מכות י) שהיו סימנים וחיצים שכווננו את הרוצחים להגיע לעיר מקלט.

בספר טללי אורות (פר' וזאת הברכה) הביא מעשה:

מרן הרב מפונביז' תינה לפני מרן בעל ה"חזון איש" צערו וכאבו כי בשעה שהוא מכתת רגליו בכל העולם יום וליל ללא מנוח ושהות על פתחי נדיבים ותורמים לקנין וקיום הישיבה הק', הרי בזמן זה הולכת ונבנית להבדיל אוניברסיטה, והנה היא פורחת ונבנית בניינים ע"ג בניינים, אגפים ע"ג אגפים, ללא קושי וללא טרחה מרובה. השיב לו מרן החזון איש על אתר, ידוע כי התורה צוותה להציב סימנים לרוצח שנס לערי מקלט שיידע את הדרך לברוח מגואלי הדם. נשאלת השאלה מדוע א"כ לא צוותה תורה לעשות אותם סימנים גם לעולי רגלים אשר היו הולכים ממקום למקום ושואלים על הדרך העולה לירושלים, מדוע לא יציבו להם סימנים? אלא, הטעים מרן החזון איש זכר צדיק לברכה, אילו יבוא רוצח וישאל על הדרך לערי מקלט, יכול להיות מצב כי כל זמן מה יבוא רוצח אחר וישאל, ואחריו עוד אחד, ויימצא כי ישמעו הרבה על רציחה, ואת זה רצתה התורה למנוע כי השמיעה החזרת ונשנית בכחה לקלקל הנפש, ולכן הציבו סימנים וחיצים שלא יהיה עליו לשאול וידע את הדרך לבדו, משא"כ עולי רגלים בעלותם להראות פני ה' אדרבא התורה דווקא רוצה שיבואו לכל עיר וישאלו בכל מקום האיך עולים לרגל והאיך היא הדרך ועי"ז בוודאי יצטרפו אליהם ויעלו עמהם לרגל לראות פני ה' ולכן לא הציבו להם סימנים.

כן הוא הוסיף החזון איש גם בעניינך, פרנסי האוניברסיטה הדואגים לכלכלתם, אילו יקשה עליהם מלאכת איסוף הכספים ויצטרכו לסובב בעולם ולדאוג למגביות ולתרומות הרי בכך ישמעו ממציאיותם ויכנסו לתודעת ההמון, ובזה אין חפץ להקב"ה, לכן הוא מספק להם כספם וכלכלתם בהשקט שיבנו ויעשו, העיקר שיהיה בשקט, אבל מי שבונה ישיבה, מי שבונה תורה, אדרבא הקב"ה רוצה שישמעו עוד ועוד על מעלת וחיבות התורה ובכך יתקדש שם שמים בעולם, לכן עושה הקב"ה שיהיה לו קשה לגייס כסף כדי שיצטרך לסובב על פני העולם כולו ולעורר את העם ולדבר אל ליבו על תורה ועל מעלתה ומעלת לומדיה.

אשא עיני

בוחה הגדול של הראיה והשפעתה על חיי האדם פרק א' ומי יהיה עגור בעולם הבא

והנה אנו רואים שחז"ל הקמירו בציון פגם הראיה כמעט יותר מכל העבירות שבתורה, וכתבו שמי שפגם בעיניו חס ושלום אין לו חלק לעולם הבא, כמו שכתבו חז"ל (ברכות סא) וזה לשונם: כל העובר אחרי אשה בנהר אין לו חלק לעולם הבא. והקשו על כך המפרשים, שלכאורה קשה מאד, מדוע רק מפני שאדם זה אינו שומר על עיניו, הוא מפסיד בכך את כל חלקו לעולם הבא אף אם הוא עסק בתורה ובמצוות בכל ימי חייו?

ובאר ה"רן איש חיי" (בן יהודע ברכות ס"א), שהסביר לכך הוא, מפני שבעולם הבא אין הנאת אכילה ושתיה כלל, אלא ישנה רק הנאת הראיה בלבד, והיא להתענג לחזות בנעם זיו השכינה, כמו שכתבו חז"ל (ברכות י"ז): עולם הבא אין בו אכילה ושתיה אלא צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם ונהנים מזיו השכינה. והנה ישנו כלל, שבאותו אבר שפגם בו האדם, יהיה בו פגם גם בעולם הבא. וזה הטעם שכל מי שלא שמר על עיניו בעולם הזה אין לו חלק לעולם הבא, כי הוא יהיה ממש עגור בעולם הבא, ולא יוכל להביט באור ה' ובנועם זיו השכינה, ולכן לא יוכל לזכות לראות את נועם אור השכינה הקדושה ולנצח יהיה אדם זה כך, ויצטרע צער נצחי.

כלומר, שאין זה ענש בלבד, אלא זאת מציאות הנגרמת מאליה כתוצאה מפגמי העינים של האדם, הגורמים לאדם להיות עגור לנצח נצחים.

וכן כתב ה"רמב"ם ח"ט" (שמירת הלשון פרק ל') וזה לשונו: אם לא היה נזהר בעודו בחייו בזה העולם בלח הראיה שלו, והיה הפקר אצלו להביט במה שאסרה תורה, ידע בבורו כי לעתיד לבוא יהיה כמו סומא ולא יוכל להביט באור ה'. עד כאן לשונו.

ר"ת	יציאה	כניסה	ירושלים
20:54	20:17	19:03	ירושלים
20:52	20:19	19:20	תל אביב
20:55	20:20	19:14	חיפה
20:53	20:17	19:19	באר שבע

הבן איש חי

כל האוכלין מצטרפין לכזית, אבל אכילה ושתייה אין מצטרפין, ומיהו פת השרויה במשקה מצטרף המשקה הבלוע בתוכה לשיעור כזית: והא דאמרין כל האוכלין מצטרפין לכזית היינו דוקא לברך "בורא נפשות רבות", אבל לברכה מעין שלש אם אכל חצי זית מחמשת המינין וחצי זית שאר פירות לא יברך מעין שלש אלא יברך "בורא נפשות רבות" ועיין טוב עין להגאון חיד"א ז"ל דף מ"ד, והוא הדין אם אכל חצי זית מחמשת המינין וחצי זית מזונות או חצי זית פת אין מצטרפין ויברך "בורא נפשות רבות" אבל חמשה מיני פירות של שבעת המינים מצטרפין שאם אכל חצי זית ענבים וחצי זית תאנים או רמונים או זיתים או תמרים מצטרפים זה עם זה לברך מעין שלש, ואם אכל חצי זית מזונות וחצי זית פת יברך מעין שלש:

אם אכל פירות שברכתן מעין שלש וגם אכל פירות שברכתן "בורא נפשות רבות" אע"פ שאכל מכל אחד שיעור כזית אין צריך לברך "בורא נפשות רבות" דאלו נפטרים בברכה מעין שלש שמברך עתה:

אכל חצי זית ושהו וחזר ואכל חצי זית אם אין מהתחלת חצי זית הראשון עד סוף חצי זית האחרון שיעור אכילת פרס שהוא שיעור שלוש ביצים דהיינו נ"ד דרהם הרי שתי אכילות אלו מצטרפין ומברך

ברכה אחרונה, ואם לאו אין מצטרפין ולא יברך, ואע"ג דיש חולקין וסבירא להו באכילה של רשות אם אכל כשיעור אפילו אם שהה כדי אכילת פרס מברך ברכה אחרונה, דלא אתמר האי דינא אלא באכילת חובה כגון מצה דליל פסח או כזית פת דלילה ראשונה דחג בסוכה מכל מקום הא קימא לן ספק ברכות להקל, ועיין זכור לאברהם חלק ג' בקונטרס אחרון ועוד שאר אחרונים שלא הוזכרו שם, ומיהו נראה לי שיברך בלי שם ומלכות ויהרהר שם ומלכות בלב, ואם אירע לו כך ואפשר לו להשלים שיעור בלא שהיה ולברך תבוא עליו ברכה, וכל זה באכילה אבל בשתייה אם שתה מעט ושהה ואח"כ השלים השיעור אם יש מתחלה ועד סוף שיעור שתיית רביעית אין מצטרפין:

אין לברך ברכה אחרונה על משקה חם כגון קהו"א (קפה) או גאי"י (תה) וכיוצא, מפני שאין שותים מהם שיעור רביעית בלתי שהיה שהוא שיעור שתיית רביעית מחמת שהם חמים, והוא הדין לשותה מים קרים בימות החורף שמוכרח לשתות מעט מעט מפני הקרירות ושוהה בשתייתו הרבה:

שתה יין וגם שאר משקין אינו מברך "בורא נפשות רבות" על המשקין דברכת על הגפן פוטרתן ואם שתה המים או שאר משקין קודם ששתה היין יש אומרים דאין על הגפן פוטרתן ויש אומרים דגם בזה פוטרת, לכן צריך להזהר שלא יביא עצמו לספק ברכות ויברך "בורא נפשות רבות" על המים או על

שאר משקין קודם ששתה היין ואם לא עשה כן יברך "בורא נפשות רבות" בלי שם ומלכות משום ספק ברכות להקל:

אם אכל או שתה כשיעור ותכף ומיד הקיאו אינו מברך ברכה אחרונה ועיין אחרונים:

ברכה מעין שלש יזהר לברך אותה מיושב, מפני דיש אומרים שהיה דאורייתא, והמחמיר לברך מעין שלש בעינים סגורות כמו ברכת המזון תבוא עליו ברכה:

אין אדם עונה אמן אחר ברכותיו אלא אם כן אמר שתי ברכות או יותר אז יאמר בסוף הברכות אמן, ולכן המברך ברכות ההפסדה עונה אמן אחר ברכות ההפסדה, והשומע אחד מישראל מברך אחת מכל הברכות אפילו שלא שמע כולה מתחילה ועד סוף חייב לענות אמן, ויכוין העונה גם על המברך להוציאו ידי חובת עניית אמן, ולכן צריך לענות בקול כדי שישמע המברך וגם צריך שיתכוין המברך לצאת ידי חובה, אך יזהר העונה שלא ירים קולו באמן יותר מן המברך והזהר הקדוש החמיר מאוד בכונש ברכה אחרונה ואינו עונה אמן לכן אם המברך על איזה דבר לעצמו רואה דהשומעין מולזלים באמן ואין עונין, טוב שיברך בלחש כדי שלא ישמעו הברכה ויבואו לידי משכול וכנזכר בחסד לאלפים סימן רט"ו אות ג':

ספר חרדים

הפרשת תרומות ומעשרות בשביעית | פרק נז

מצוות עשה מן התורה התלויות בארץ ישראל ואפשר לקימן בזמן הזה [המשך]

יט וַיִּבְרָךְ (שכחת העשין לדעת הרמב"ן מצוה ג) מִנְּה עוֹד מִצְוָה אֲחֵרָת בְּנֵה, וְהִיא הָאֲכִילָה לְפָרוֹת שְׁבִיעִית, מֵאֲמָרוֹ (ויקרא כה, ו) וְהִתְקַהּ שֶׁבֶת הָאָרֶץ לָכֶם לְאֲכִילָה, וְדָרְשׁוּ (ע"ז סב, א; בכורות יב, ב) לְאֲכִילָה וְלֹא לְסַחֲרָה. וְאֲמָרוּ בְּפֶרֶק בְּתָרָא מְעֻבְדָּה וְרָה (סב, א), נִמְצָא זֶה פּוֹרֵעַ חוֹבוֹ מִפְּרוֹת שְׁבִיעִית וְתַתּוּרָה אֲמָרָה לְאֲכִילָה וְלֹא לְסַחֲרָה. וְכֵן כָּפַל הַתּוֹב (שמות כג, יא) 'מִצְוָה זֹו וְאֲכִילוּ אֲבִינִי עִמָּךְ. כְּלוּמַר מִצְוִיִּים הֵם לְאֲכִיל פְּרוֹת אֱלוֹ וְלֹא לְעֻבְדָּם לְהַפְקֵר כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּלֶקֶט (ויקרא יט, י) 'לְעִנִי וְלִגְרִ תַּעֲזֹב אֹתָם, וְנִמְצָא שֶׁהַעוֹשֶׂה סַחֲרָה בְּפָרוֹת שְׁבִיעִית עוֹבֵר בְּמִצְוֹת עֲשֵׂה, וְיִבֹא בְּמִנְיַן הַמִּצְוֹת. וְכֵן מִצְוֹתֵי אֲנִי סַעַד לְזֶה מִמֶּה שֶׁאֲמָרוּ בְּפֶרֶק ח' דְיוֹמָא (פו, ב) בְּמִשָּׁל לְשִׁמִּי נְשִׁים שְׁלוֹקוֹת בְּבֵית דִּין אֲחֵת קְלָקְלָה וְאֲחֵת אֲכִילָה פְּגִי שְׁבִיעִית, וְהִתְקַהּ לִזְקָה שְׁלֹא אֲכִילָה אוֹתָם כְּדָרְךָ אֲכִילָה וְעִבְרָה עַל מֶה שֶׁכָּתוּב לְאֲכִילָה וְאִין זֶה אֲכִילָה, עַד פֶּאֶן לְשׁוֹן רִשְׁבִּי"ן (אות לו). [מִמְנֵי תַרְנִ"ג]. וְעוֹד דָּרְשׁוּ (סוכה מ, א) לְאֲכִילָה וְלֹא לְרִפּוּאָה, כְּגוֹן שְׁלֹא יִלְעַס חֲשִׁים וְיִתֵּן עַל גְּפִי מִכְתוֹ וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה. וְלֹא יִשְׁנֶה פְּרוֹת מִבְּרִיתֵן, דְּבַר שֶׁדָּרְשׁוּ לְאֲכִיל חֵי לֹא יִאֲכִלְנּוּ מִבְּשָׁל, וְדָבַר שֶׁדָּרְשׁוּ לְאֲכִיל מִבְּשָׁל לֹא יִאֲכִלְנּוּ חֵי, וּפְרוֹת הַמִּזְחָדִין לְמֵאֲכִיל אֲדָם אִין מֵאֲכִילִין אוֹתָן לְבִהֶמָה וְלַחֲמִיָּה וְלַעוֹפוֹת, הִלְכָה הַבְּהֵמָה מֵאֲכִילָה לְתַחַת הַתַּאֲנָה וְאֲכִילָה אִין מִסְּבִיבֵין אוֹתוֹ לְהַתְּזִירָה. וְלֹא יִתֵּן שְׁמֵן לְתוֹף הַמְדוּרָה, אֲלֵא מְדִלְקוֹ בְּגֵר. כֹּל שְׂאִינּוֹ מִיְחָד לְמֵאֲכִיל אֲדָם, כְּגוֹן קוֹצִים וְדָרְדָרִים תְּרַפִּין, עוֹשִׂין מִהֶם מְלוּגְמָא לְאֲדָם אֲכִיל לֹא לְבִהֶמָה, וְכֹל שְׂאִינּוֹ מִיְחָד לֹא לְזֶה וְלֹא לְזֶה, כְּגוֹן הַסִּיָּאָה וְהָאֲזוּב וְהַקְרוּנִית תְּרִי זֶה תְּלוֹי בְּמִחְשָׁבְתוֹ, חֲשֵׁב עֲלָיו לְעֻצִים תְּרִי הוּא כְּעֻצִים, לְאֲכִילָה תְּרִי הוּא פְּרוֹת, לְמֵאֲכִיל אֲדָם וְלְמֵאֲכִיל בְּהֵמָה נוֹתְנִין עֲלָיו חֲמִיר מֵאֲכִיל אֲדָם שְׂאִין עוֹשִׂין מִהֶם מְלוּגְמָא וְחֲמִיר מִפְּנֵי בְּהֵמָה שְׂאִין שׁוֹלְקִין אוֹתָן. וְאִין שׁוֹרְפִין תְּבָן וְקֵשׁ שֶׁל שְׁבִיעִית מִפְּנֵי שֶׁהוּא רָאוּי לְמֵאֲכִיל בְּהֵמָה, אֲכִיל מְסִיקִין בְּגִפְתָּ וּבְזִגְזִין שֶׁל שְׁבִיעִית. מִרְחֵץ שֶׁהִפְקֵס בְּתַבָּן וּבְקֵשׁ שֶׁל שְׁבִיעִית, מִתָּר לְחֵץ בְּהַ שְׂכָר, וְאִם אֲדָם חֲשׁוּב הוּא אֲסוּר שְׂמָא וְסִיקוֹ בְּהַ דְּבָרִים אֲחֵרִים בְּשִׁבְלֵוֹ כְּדִי שִׁיְהִי רִיחָה נוֹדֵף וְנִמְצָאוּ מִפְּסִידִין פְּרוֹת שְׁבִיעִית (רמב"ם שְׁמִיטָה וְיוֹבֵל פ"ה).

ספר חסידים

יב

שורש החסידות יראה כשאדם מתאוה לדבר הנאה ועוזב את יצרו מפני יראת השם ולא שירא מפני פורענות עולם הבא ולא בשביל הנאת העולם הזה והעוה"ב אלא ירא פן לא יהיה תמים באהבת הבורא יתברך שמו שנאמר (דברים יח יג) תמים תהיה עם ה' אלקיך וזהו הנקרא ירא ה'. והגדר הגדול והמפלא עזיבת המאכלו' כי שביעת המאכלו' מביאים לידי ההרוגים רעים. כיצד היה לפניו מאכל מדגים או מבשר או משא' מעדני' אל ימנע מלאכול כלל אלא משום יראת ה' שלא למלאות כרסו עד כדי השגת תאוותו וכן כשבאה לידו מצוה וקשה עליו לעשותה ואינו נמנע מלעשותה שכן מצינו באברהם עתה ידעתי כי ירא אלהים אתה:

יג

יסוד היראה הוא נסיון כי עיקר היראה נכר' בעת הנסיון וכמו שנכר' היראה ביצר נשים כך נכרת בכל מיני יצרים והקב"ה אינו מביא הכל בנסיון אלא כשמדבר לעשו' טובה לאדם בא השטן שהוא מדה"ד לפני הקב"ה ואומר רבש"ע לא יתכן לעשות לו טובה עד שיעמוד בנסיון לכן צדיקים נשבעין ליצרן לכוּבשו וכן כשהביא טובה על שאלו וזרעו נסהו וכן אברהם ואיוב. לעולם יהא אדם ערום ביראה מענה רך משיב חימה ידבר שלום עם אחיו ועם קרוביו ועם כל אדם כדי שיהא אהוב למעלה וחיביב למטה ומתקבל על הבריות. אמרו עליו על רבן יוחנן בן זכאי שלא הקדימו אדם שלום בשוק מעולם ויהיה ערום ביראה וברדת לחשב מחשבות ערומות לתקנת העולם ולכבוד שמים וכל אדם שהוא ירא שמים לסוף דבריו נשמעים שנאמר (קהלת יב יג) סוף דבר הכל נשמע את האלהים ירא. אדם שיש בו תורה ואין בו מעשים דומה למי שמסרו לו מפתחות הפנימיות ומפתחות החיצוניות לא מסרו לו בהי עייל ואיך יכנס:

חידושים לפרשה

אלה מסעי בני ישראל אשר יצאו מארץ מצרים לצבאתם ביד משה ואהרן (ג, א)

הנה כל המסתכל בפרשה, יקשה לו מדוע בכל מסע מהמסעות, כתוב מחדש מהיכן נסעו? והלא בפסוק לפניו כתוב לאן הגיעו, וממילא מובן שמשם יצאו למקום הבא. וכן למה צריך פסוק נפרד לכל מסע? דרך משל: כתוב (פסוקים יח-כ): "ויסעו מחצרת, ויחנו ברתמה. ויסעו מרתמה, ויחנו ברמון פרץ. ויסעו מרמן פרץ, ויחנו בלבנה" וגו'. הנה היה יכול לומר, לדוגמא: "ויסעו מחצרת, ויחנו ברתמה, ואחר חנו ברמן פרץ, ואחר חנו בלבנה" וכו'. או לדוגמא ביותר קצור, וכבר מתחלת המסעות: ואלה מסעיהם למוצאיהם... חצרת, רתמה, רמן פרץ, לבנה מסעות (מ"ב מסעות). והנה מצינו שמספר זה הוא רמז ללימוד התורה, שהרי כתוב לגבי דברי תורה (דברים ו, ז): "ושננתם לבניך ודברת בם". וכבר ידוע מהגאון מוילנא, הגר"א זכר צדיק לברכה, שרמזו יש במלה "בם" ללימוד תורה שבכתב, שמתחילה באות ב' של "בראשית", ולימוד תורה שבעל פה, שמתחילה באות מ' של מאימתי - הרי ב' ומ' ביחד "בם". הרי שמספר המסעות (מ"ב) רומז ללימוד התורה (ב"ם). ובא הכתוב לרמזו: כאשר יש לאדם סדר לימוד מסוים, לדוגמא בגמרא, ולמד בפעם אחת לדוגמא את דף ו' מהמסכת. הנה בבואו ללימוד בפעם הבאה, אל יתחיל מיד מאותה נקודה בה סיים בפעם הקודמת, מדף ז', אלא יחזור מעט לאחוריו, אל המקום בו סיים בפעם הקודמת, דף ו', ויתחיל הלימוד החדש משם, על מנת לקשר את שני הלימודים אחד אל השני, להזכר במה סיים בפעם הקודמת ולהמשיך הלימוד ברצף, ואז יעלה לימודו יפה: הן בגלל החזרה, והן בגלל הרציפות. והנה הרמז: כל מסע הוא לימוד אחד בתורה, ממקום שמתחיל עד מקום שסיים באותה עת הלימוד. ולכן כל מסע בפסוק נפרד - כי רמזו ללימוד בזמנים שונים, שיש הפסק ביניהם. ורומזו הכתוב במ"ב המסעות הרומזות ללימוד התורה: בכל מסע (לימוד), תזכר איפה חנית (הפסקת הלימוד) במסע הקודם (בלימוד הקודם), ומשם תמשיך אל עבר החנייה הבאה (סיום הלימוד הבא). ואדאמינן להכי (=ואם כבר הגענו לזה), אפשר שיש כאן רמז לדרוש סמוכים בתורה: הן סמיכות פסוקים זה לזה, כדאיאת במסכת יבמות (ד, א): וְאָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: סְמוּכִים מִן הַתּוֹרָה מִיָּנִין? שְׁנַאָמַר (תהלים קיא, ח): "סְמוּכִים לְעֵד לְעוֹלָם עֲשׂוּיִם בְּאֶמֶת וְיֶשֶׁר". והן מדוע נסמך סיום פרשה הקודמת לתחלת פרשה זו, כמו שמצינו הרבה בפירוש "בעל הטורים" ועוד, והגדיל לעשות רבי אליהו הכהן מאימתי זכר צדיק לברכה, בעל "שבט מוסר" ו"מדרש תלפיות", בחיבורו "סמוכין לעד" על התורה, בו דורש סמיכות פרשיות התורה על הסדר. {תורת מאיר | הרב מאיר מושיאשווילי שליט"א}

מדוע קלב זכה להיות נשיא גם בארץ ישראל
למטה יהודה קלב בן יפנה (לד, יט)

דבר רבנו בהתפעלות, כי הנה איתא בזהר הקדוש (שלאח, קנ"ח ע"א) שהטעם שהמרגלים הוציאו דבה, כי ידעו שקשבו לאו לארץ ישראל לא ימשיכו להיות נשיאים אלא אחרים יהיו. וכן היה באמת, שהיו אחרים, מלבד קלב בן יפנה, שנשאר נשיא גם אחר שבאו לארץ. ומסתבר, ששאר המרגלים קשבו לעצמם, הנה, רק הוא נהיה לנשיא כי המליץ טוב על הארץ, וכיכול קלב ש'כר' על שלא דבר רע על הארץ. אף האמת היא להפך, באמת גם קלב לא היה צריך להיות נשיא, ורק בזכות שעמד פנסיון ולא נתפתה אחרים, ולא היה אכפת לו שלא יהיה נשיא, הקב"ה מנהו נשיא. ואם היו שומעים גם הם ומדברים טוב, לא היו מפסידים. וזה לימוד לכל אדם: אם לא שומעים לצויו של הקב"ה רק מפסידים, ואם שומעין מרויחים. ומי שחושב שהוא חכם ונעשה אף שהוא מבין, ולא ישמע לצויו הקב"ה, רק יפסיד, ויעין במדרש (דבר"ה ד') אין אדם שומע לי ומפסיד.

{שבענו מטובך' להגר"ח קנייבסקי זלה"ה}

נצור לשונך מרע

הלכות רבילות | כלל א סעיף ב

אינהו רביל? זה (ב) שטוען דברים מזה לזה והולך ואומר: כך אמר פלוני (ג) עליך, כך עשה לך פלוני, כך וכן שמעתי עליו שעשה לך, או רוצה לעשות לך. אף על פי שאותו דבר אין גנות על מי שמספר, אף לפי דברי ה' רובל, (ד) ואלו היו שואלין לו בעצמו, לא היה מקחיש, (ה) או משום שה אמת דעקד אתו, (ו) או משום שהתפונן באלו הפעולות והדבורים פנה אה' רת, אפלו הכי {אף על פי כן} רביל מקרי {נגר'א}.

(ב) שטוען. גם זה לשון הספרא פ' קרושים והרמב"ם שם.
(ג) עליך וכו'. הוא לשון הכ"מ שם. וכן כתב הסמ"ג לארין ט' אינהו רביל המגלה לחברו דברים שדבר ממנו אדם בסתר וכו' ע"ש. וכן כתב החנוך במצהו רל"ו ו"ל שנמנע מן הרבילות שנאמר לא תלך רביל, והענין הוא שאם נשמע אדם מדבר רע בחברו שלא נלך אליו ונספר לו פלוני מדבר כך וכך ע"ש. וכן משמע בש"ת לר"י דעקרו דהאי לאו קאי על זה. ומ"ש בפנים פלוני עשה וכו' או רוצה וכו' היינו בענין שהדין עם פלוני, או שלא יצמח לחברו מידעתו תועלת להסיר ממנו נזק, ועין בב"ק (צ"ט ע"ב) במעשה דמגרומתא, דאל"ה יש הרבה אפנים דמותו וכמו שיבאר א"ה לקמן בכלל ט' בארכה.
(ד) ואלו. כמו בהלשנת דואג שאמר על אחימלך שנתן לחם וחרב גלית לרור, ואלו היו שואלין לו בעצמו לא היה מכחישו כמו שהנצל הוא בעצמו לשאל אחר כך, דאדרבה חשב שעושה בזה עבודה לשאלו כמ"ש ומי כרוד נכבד בביתך וחתן המלך, אפ"ה כיון ידוע דואג את לב שואלו רביל מקרי, כן כתב הכ"מ.
(ה) או משום שהאמת. וראיה מ"ש בסנהדרין (כ"ט) מנין לדיין שלא יצא וכו'.
(ו) או משום. וראיה מהלשנת דואג על אחימלך וכו'ל. (באר מים חיים)

הצטרפו אלינו ותמכו בהגדלת הצדקה והחסד למשפחות עמוזות
"בצדקה תפוננו" שמה לה למטרה לספק ולדאוג לצרכיהם של משפחות מעוטי יכולת פלכלית ע"י מתן סיוע פלפלי רחב היקף. העמותה פועלת ללא מטרת רווח כלל!

- חלוקת סלי מזון שבועיים
- מתן מוענה לחוסרים ביתיים בסיסיים
- חלוקת סלי לידה ליוולדת ולתנוק
- ועוד פעילויות ותמיכה בחגים ומועדים

לתרומות:
בנק לאומי (10) | סניף 858 | מס' חשבון 06555085 | מס' עמותה 580643104
קוד מוסד להרשאה בחשבון הבנק 21965
ניתן לתרום גם דרך "גדרים פלוס" ובאשראי בטלפון ובאתר

דרכי התקשרות לקבלת והפצת העלון:
alon@gamah.org - אימייל לכל מטרה
אתר הגמ"ה - WWW.GAMAH.ORG
054-4785404 | 054-6091685

חיוזק אמונה וביטחון

הפץ חיים נדחי ישראל פרק כב להתגבר על היצר, ולברוח מאנשי רשע

[המשך משבוע שעבר]

חושבים שאחי זה כאילו החברה' אומרים, זה התחיל מיצר הרע כבר מזמן, שהוא קורא לך אחי, תזהר. אומר שמא עברת במקום פלוני, ראית שם את השחוק והליצנות? ראית את הצורות הנאות והבריות המפוארות שאדם משתדל בהם כל חיי הבלו, איי אשרי מי שעובר לשם ורואה את מעשיהם וממלא את נפשו מהם, כמה הוא זוכה לנפשו, וכן הוא הולך ומשתדל עמו בדברים הללו עד שהוא מסיתו לילך שם ואף הוא הולך עמו, ואינו מניח לו לבד, הוא צריך להיות בטוח שהוא מכניס אותו לשם, ומחליק אליו בעיניו למצוא עונו לשנוא, ונעשה עליו כבעל בית ונעשה סרסור בין שני תגרים, כמו שני סוחרים, והוא מתחיל למתק לפניו את העבירות, והוא אומר לו תראה את המזון הזה כמה הוא חביב, תראה את האשה הזאת כמה היא נאה, תראה את העוון הזה כמה הוא מתוק, ממי אתה ירא? אין מי שרואה אותך, אין מי שידע אותך ויודיע לבריות שמא תאמר שהקב"ה רואה אותך, אה.. עזב ה' את הארץ כבר, וכי אפשר שלא ירחם על כמה בריות שברא בעולמו? מה שיהיה לאלה יהיה גם לך, מה אתה דואג? מה אתה דואג? אתה לא רואה כל המועדון מלא, מה אתה דואג? והולך ומסית אותו כדברים הללו עד שהוא נכשל בעבירה ומאבד את חייו מן העולם, ולאחר שהכשיל אותו במצודתו יושב ומתהולל עליו ומסתלבט, וכן הוא אומר, כי הלל רשע על תאוות נפשו זה יצר הרע, שהוא יושב ומתהולל על הבריות ומתהלל בעצמו על שעלה בידו להטעות את הבריות, זה כמו אלה הפלשתינים והחמסים ואל קעידה, ששמים לאנשים מוקשים ומטענים ועושים להם איזה פיתוי שיעברו דרך שם ומפעילים ר'טו',

ואח"כ הם צועקים אללה הוא אקבר אללה הוא אקבר. יבאבאי, ככה יצר הרע מושך את הבן אדם יעני איפה שם לו את המוקש מפוצץ אותו, ומבסוט יא חביבי.

ומדברי המדרש הזה ניחא לי מאד מה שרואים בחוש, שאחר שעשה אדם איזה עבירה מצוי מאד שהוא מתחרט על זה, והסיבה לזה כי יצר הרע מטעה את הבריות ומתנהג בזה כמו אחד מאנשי הלצון ומרמה שרצה להטעות אחד ולהושיבו עד הצואר בלילה במקום טיט ורפש, עכשיו תשמעו סיפור סיפור, זה יהיה לכם פה כמו שאומרים התימנים 'להני', עד פה, תזכרו את הסיפור הזה, זה הסיפור עליכם. עלינו. שימו לב מה הסיפור. היצר הרע מטעה את הבריות, איך הוא עושה את זה? כמו אחד מאנשי הלצון והמרמה, שרצה להטעות אחד ולהושיב אותו עד הצואר בלילה במקום טיט ורפש, להכניס אותו לחיריה ולהשאיר אותו תקוע שם, זה התכנית שלו, מה עשה? נדמה לאחד כזה כאילו אחד ממכיריו ואוהביו, ונתן לו כמה מעדנים, אתה רוצה סיגריה, אתה רוצה שתיה, אני אזמין אותך, לאן אתה הולך ככה פותח איתו שיחה וזה, מאיפה אתה וזה וזה, מוציא מלבורו ככה, נותן לו וזה, אתה אוהב במבה, מה אתה אוהב, ביסלי? בא נשב, לוקח אותו למסעדה עלי, עד שמפתה אותו שילכו ביחד לטייל מחוץ לעיר, וגם שם הוא נותן לו כל מיני מתיקה, והשתולל הרבה בטיול, בין כך ובין כך חשך השמש, ולבסוף אמר לו ידידי, אני רואה מהשיחה שלי איתך במשך היום שאתה איש אמונים, ואתה לא תגלה דברים שאני אגיד לך, ואם תבטיח לי עכשיו בתקיעת כף לא לגלות דבר סתר שאני אספר לך לטובתך, אני אספר לך. אמר לו בטח, מה זה, תקיעת כף. אמר לו תדע אחי, אחי, שבבקעה הזאת שאנחנו רואים פה מרחוק, אפילו שבהתחלה בחיריה הזאת יש טיט ורפש שכל אנשי העיר משליכים שם את האשפה, אבל תדע לך אחי שבסוף הבקעה כך אני מקובל מהזקנים שלנו, ששם יש אוצר

בחינים? [המשך בשבוע הבא...]

מתוך שיעורו של כבוד הרב אמנון יצחק שליט"א
בבני ברק.
02.07.2012 למנינים
לשמיעת שיעורים והרצאות חיינו
(גם מטלפון כשר)
02-3724787

לעילוי נשמת

שרה בת רבקה
דוד בן רבקה
חנה בת דומיה ע"ה

לעילוי נשמת

איבון ספינוי בת פרידה,
חיים בן ברכה
שולה בת חנה

לזיווג הגון מהרה
אבנר מואיז בן משה
שלומי בן רינה

להצלחה בעסקים
בן ציון בן חנה
לעילוי נשמת
אליס בת פרלח

לרפואה שלמה
מהרה
תמר בת שלמה

לרפואה שלמה מהרה
מינה בת סימה
יוחאי בן סילביה
שרון

להצלחה למוסדות
'לדעת חכמה ומוסר'

לעילוי נשמת
ציון בן יהודה
אבנר בן יהודה